

РЕПУБЛИКА СРБИЈА – РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

РАДНИ ДОКУМЕНТ

ISSN 1820 – 0141

**Предузећа у Републици Србији,
према величини, 2008.**

ИЗДАВАЧ

Републички завод за статистику Србије

Београд, Милана Ракића бр. 5

ЗА ИЗДАВАЧА

Проф. др Драган Вукмировић, директор

Приликом коришћења података објављених у овој публикацији
обавезно је навођење извора.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
311 (497.11)

РАДНИ документ / Република Србија -
Републички завод за статистику = Working
Document / Republic of Serbia – Republic
Statistical Office ; одговара Драган
Вукмировић.

- 1965, бр. 1- . - Београд (Милана
Ракића 5) : Републички завод за статистику
Србије, 1965- (Београд : Републички завод
за статистику Србије). - 27 cm

ISSN 1820-0141 = Радни документ -
Република Србија. Републички завод за
статистику

COBISS.SR-ID 59835916

Садржај

Предузећа у Републици Србији, према величини, 2008.	5
Методолошка објашњења	5
(1) Број предузећа према њиховој величини	10
(2) Број запослених према величини предузећа	14
(3) Остварени промет према величини предузећа	18
(4) Бруто додата вредност према величини предузећа	22
Закључак	23

Предузећа у Републици Србији, према величини, 2008.

Методолошка објашњења

Уважавајући захтеве све већег броја корисника, а у настојању да свој рад прилагоди међународним препорукама и стандардима, Републички завод за статистику Србије наставља да објављује изабране макроекономске показатеље за предузећа, према њиховој величини. Праћењем је обухваћен нефинансијски институционални сектор по методологији SNA, а на бази административног извора података – завршних рачуна предузећа (обрађених од стране Народне банке Србије).

Резултати обраде индивидуалних годишњих финансијских извештаја (завршних рачуна) за привредна друштва и задруге с територије Републике Србије овде су дати **са становишта поделе на микро, мала, средња и велика предузећа**. Упоредо се сагледавају: (1) **број предузећа**, (2) **број запослених**, (3) **остварени промет** и (4) **брuto додата вредност**. Наведена обележја приказана су према величини предузећа одређеној – у складу с међународним препорукама – само на основу броја запослених, и то на следећи начин: 0-9 (микро), 10-49 (мала), 50-249 (средња), 250 и више (велика). Напомињемо да су, с друге стране, у публикацијама НБС у примени три критеријума за разврставање, односно утврђивање величине предузећа – у складу са Законом о рачуноводству и ревизији.

Подаци су, са становишта територије, исказани на нивоу Републике Србије (без Косова и Метохије), као и централне Србије и Војводине, а по делатностима – на нивоу сектора и подсектора Класификације делатности:

Сектор А	Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда
Подсектор АА	Пољопривреда
Подсектор АБ	Шумарство
Подсектор АВ	Водопривреда
Сектор Б	Рибарство
Сектор В	Вађење руда и камена
Подсектор ВА	Вађење енергетских сировина
Подсектор ВБ	Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских

Сектор Г	Прерађивачка индустрија
Подсектор ГА	Производња прехранбених производа, пића и дувана
Подсектор ГБ	Производња текстила и текстилних производа
Подсектор ГВ	Прерада коже и производња предмета од коже
Подсектор ГГ	Прерада дрвета и производи од дрвета
Подсектор ГД	Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање
Подсектор ГЂ	Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива
Подсектор ГЕ	Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана
Подсектор ГЖ	Производња производа од гуме и производа од пластичних маса
Подсектор ГЗ	Производња производа од осталих неметалних минерала
Подсектор ГИ	Производња основних метала и стандардних металних производа
Подсектор ГЈ	Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута
Подсектор ГК	Производња електричних и оптичких уређаја
Подсектор ГЛ	Производња саобраћајних средстава
Подсектор ГЉ	Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута
Сектор Д	Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом
Сектор Ђ	Грађевинарство
Сектор Е	Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство
Сектор Ж	Хотели и ресторани
Сектор З	Саобраћај, складиштење и везе
Сектор И	Финансијско посредовање
Сектор Ј	Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности
Сектор К	Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање
Сектор Л	Образовање
Сектор Љ	Здравствени и социјални рад
Сектор М	Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности
Сектор Н	Приватна домаћинства са запосленим лицима
Сектор Њ	Екстериторијалне организације и тела

Обележја су дефинисана на следећи начин:

- *број запослених* као просек израчунат на основу стања крајем сваког месеца у извештајној години;
- *остварени промет* као приходи од продаје (како робе, тако и производа и услуга);
- *брutto додата вредност* (у базним ценама) као разлика између аутпута и међуфазне потрошње

1. Број предузећа према њиховој величини, 2008.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
РЕПУБЛИКА СРБИЈА					
Укупно	89198	75540	10415	2675	568
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	3694	3004	474	196	20
Пољопривреда	3519	2874	457	171	17
Шумарство	132	122	7	1	2
Водопривреда	43	8	10	24	1
Рибарство	84	59	22	3	-
Вађење руда и камена	285	221	37	17	10
Вађење енергетских сировина	15	11	-	1	3
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	270	210	37	16	7
Прерађивачка индустрија	18447	13942	3127	1101	277
Производња прехранбених производа, пића и дувана	3226	2357	548	249	72
Производња текстила и текстилних производа	1606	1138	331	115	22
Прерада коже и производња предмета од коже	324	216	58	41	9
Прерада дрвета и производи од дрвета	1378	1117	223	36	2
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	2712	2265	358	74	15
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	44	33	7	4	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	759	568	114	60	17
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	1063	805	195	49	14
Производња производа од осталих неметалних минерала	751	546	125	62	18
Производња основних метала и стандардних металних производа	2260	1654	432	143	31
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	885	634	161	69	21
Производња електричних и оптичких уређаја	1738	1354	285	78	21
Производња саобраћајних средстава	340	206	55	50	29
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	1361	1049	235	71	6
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	324	111	82	104	27
Грађевинарство	6002	4693	1000	248	61
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	35738	32143	3083	443	69
Хотели и ресторани	1887	1464	324	90	9
Саобраћај, складиштење и везе	5809	4943	683	146	37
Финансијско посредовање	344	322	17	5	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	13037	11718	1085	201	33
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	15	13	2	-	-
Образовање	1049	988	58	3	-
Здравствени и социјални рад	495	329	144	20	2
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	1986	1588	277	98	23
Приватна домаћинства са запосленим лицима	2	2	-	-	-

1. Број предузећа према њиховој величини, 2008.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА					
Укупно	65807	55997	7504	1884	422
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	1954	1687	201	59	7
Пољопривреда	1820	1577	190	47	6
Шумарство	110	102	6	1	1
Водопривреда	24	8	5	11	-
Рибарство	45	36	8	1	-
Вађење руда и камена	249	194	33	13	9
Вађење енергетских сировина	10	8	-	-	2
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	239	186	33	13	7
Прерађивачка индустрија	13689	10495	2251	743	200
Производња прехранбених производа, пића и дувана	2292	1734	370	146	42
Производња текстила и текстилних производа	1270	905	262	88	15
Прерада коже и производња предмета од коже	231	156	44	24	7
Прерада дрвета и производи од дрвета	1042	856	160	25	1
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	2137	1805	268	52	12
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	33	27	4	2	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	566	428	85	43	10
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	733	578	117	29	9
Производња производа од осталих неметалних минерала	532	399	82	39	12
Производња основних метала и стандардних металних производа	1669	1219	323	100	27
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	630	451	113	46	20
Производња електричних и оптичких уређаја	1320	1023	217	66	14
Производња саобраћајних средстава	222	134	32	31	25
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	1012	780	174	52	6
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	222	85	35	81	21
Грађевинарство	4435	3493	706	187	49
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	26258	23568	2288	352	50
Хотели и ресторани	1505	1159	261	77	8
Саобраћај, складиштење и везе	4193	3572	485	106	30
Финансијско посредовање	262	243	15	4	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	10308	9234	876	167	31
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	10	8	2	-	-
Образовање	783	737	43	3	-
Здравствени и социјални рад	330	211	101	16	2
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	1562	1273	199	75	15
Приватна домаћинства са запосленим лицима	2	2	-	-	-

1. Број предузећа према њиховој величини, 2008.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ВОЈВОДИНА					
Укупно	23391	19543	2911	791	146
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	1740	1317	273	137	13
Пољопривреда	1699	1297	267	124	11
Шумарство	22	20	1	-	1
Водопривреда	19	-	5	13	1
Рибарство	39	23	14	2	-
Вађење руда и камена	36	27	4	4	1
Вађење енергетских сировина	5	3	-	1	1
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	31	24	4	3	-
Прерађивачка индустрија	4758	3447	876	358	77
Производња прехранбених производа, пића и дувана	934	623	178	103	30
Производња текстила и текстилних производа	336	233	69	27	7
Прерада коже и производња предмета од коже	93	60	14	17	2
Прерада дрвета и производи од дрвета	336	261	63	11	1
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	575	460	90	22	3
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	11	6	3	2	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	193	140	29	17	7
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	330	227	78	20	5
Производња производа од осталих неметалних минерала	219	147	43	23	6
Производња основних метала и стандардних металних производа	591	435	109	43	4
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	255	183	48	23	1
Производња електричних и оптичких уређаја	418	331	68	12	7
Производња саобраћајних средстава	118	72	23	19	4
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	349	269	61	19	-
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	102	26	47	23	6
Грађевинарство	1567	1200	294	61	12
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	9480	8575	795	91	19
Хотели и ресторани	382	305	63	13	1
Саобраћај, складиштење и везе	1616	1371	198	40	7
Финансијско посредовање	82	79	2	1	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	2729	2484	209	34	2
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	5	5	-	-	-
Образовање	266	251	15	-	-
Здравствени и социјални рад	165	118	43	4	-
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	424	315	78	23	8

(1) Број предузећа према њиховој величини

На основу расположивих података, можемо констатовати да је обрачуном макроекономских агрегата обухваћено 89.198 предузећа у Републици Србији. Од тог укупног броја предузећа, у централној Србији у 2008. години пословало је 65.807 предузећа – што чини 73,8%, а 23.391 у Војводини – што чини 26,2%.

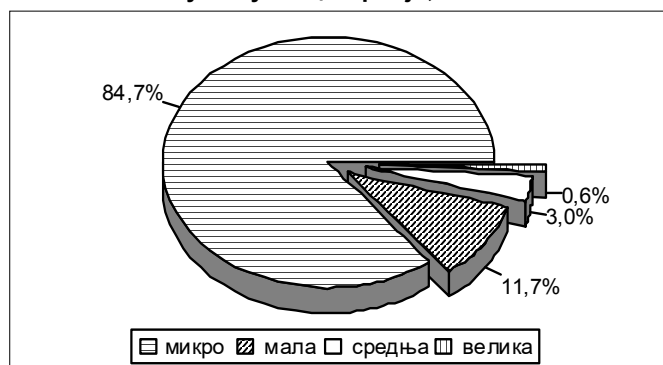
Од укупно 89.198 предузећа Републике Србије у 2008. години било је: 75.540 микро (84,7%), 10.415 малих (11,7%), 2.675 средњих (3,0%) и 568 великих (0,6%). Веома су сличне структуре по величини предузећа на нивоу централне Србије и Војводине.

Од укупно 65.807 предузећа лоцираних у централној Србији у 2008. години било је: 55.997 микро (85,1%), 7.504 малих (11,4%), 1.884 средњих (2,9%) и 422 великих (0,6%).

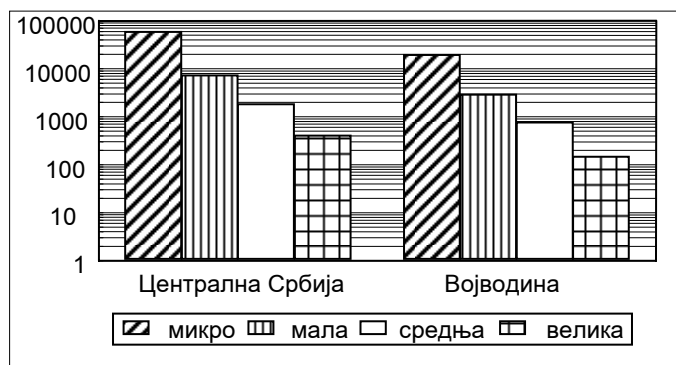
На територији Војводине било је 23.391 предузећа у 2008. години, од чега: микро 19.543 (83,5%), малих 2.911 (12,5%), средњих 791 (3,4%) и великих 146 (0,6%).

Посматрано по секторима КД, на нивоу Републике Србије, највеће учешће у укупном броју предузећа имале су: трговина на велико и мало, оправка моторних возила и др. (40,0%), прерађивачка индустрија (20,7%), активности у вези са некретнинама, изнајмљивање и пословне активности (14,6%), саобраћај, складиштење и везе (6,5%), грађевинарство (6,7%) итд.

Граф. 1.1. Структура предузећа према њиховој величини, у Републици Србији, 2008.

Граф. 1.2. Број предузећа према њиховој величини, по територијама у Републици Србији, 2008.

2. Број запослених према величини предузећа, 2008.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
РЕПУБЛИКА СРБИЈА					
Укупно	1108130	153567	214136	281865	458562
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	51108	4700	10364	19870	16174
Пољопривреда	42430	4494	10014	17180	10742
Шумарство	5471	180	84	204	5003
Водопривреда	3207	26	266	2486	429
Рибарство	1121	110	539	472	-
Вађење руда и камена	34946	418	948	1911	31669
Вађење енергетских сировина	27324	5	-	133	27186
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	7622	413	948	1778	4483
Прерађивачка индустрија	393048	30104	67933	118989	176022
Производња прехранбених производа, пића и дувана	82468	4471	12851	28190	36956
Производња текстила и текстилних производа	34541	2355	7601	11903	12682
Прерада коже и производња предмета од коже	12053	453	1391	4363	5846
Прерада дрвета и производи од дрвета	10669	2204	4508	3339	618
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	24887	4681	7525	7176	5505
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	716	42	141	533	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	23766	1119	2300	6224	14123
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	20792	1867	3936	5224	9765
Производња производа од осталих неметалних минерала	19711	1140	2597	6579	9395
Производња основних метала и стандардних металних производа	51415	3929	9385	16005	22096
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	31276	1507	3380	7139	19250
Производња електричних и оптичких уређаја	30458	3434	6106	8389	12529
Производња саобраћајних средстава	29154	399	1166	6355	21234
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	21142	2503	5046	7570	6023
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	47353	190	2379	12440	32344
Грађевинарство	90684	10517	20837	25820	33510
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	213532	63045	59013	42815	48659
Хотели и ресторани	23342	3081	6949	9025	4287
Саобраћај, складиштење и везе	118528	11276	13888	15921	77443
Финансијско посредовање	1323	682	304	337	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	87053	22193	21129	19853	23878
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	89	28	61	-	-
Образовање	4159	2904	985	270	-
Здравствени и социјални рад	6936	1301	2885	2158	592
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	34907	3017	5922	11984	13984
Приватна домаћинства са запосленим лицима	1	1	-	-	-

2. Број запослених према величини предузећа, 2008.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА					
Укупно	833517	114503	153793	197994	367227
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	20998	2611	4033	6072	8282
Пољопривреда	15851	2427	3836	4561	5027
Шумарство	3691	158	74	204	3255
Водопривреда	1456	26	123	1307	-
Рибарство	385	65	151	169	-
Вађење руда и камена	22130	352	848	1443	19487
Вађење енергетских сировина	15006	2	-	-	15004
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	7124	350	848	1443	4483
Прерађивачка индустрија	285209	22545	49044	79308	134312
Производња прехранбених производа, пића и дувана	50195	3179	8761	15983	22272
Производња текстила и текстилних производа	27252	1899	6172	9045	10136
Прерада коже и производња предмета од коже	8314	334	1098	2222	4660
Прерада дрвета и производи од дрвета	7624	1674	3245	2412	293
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	19040	3698	5695	5061	4586
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	477	38	68	371	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	14212	870	1627	4380	7335
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	14530	1339	2291	3319	7581
Производња производа од осталих неметалних минерала	13134	815	1694	4406	6219
Производња основних метала и стандардних металних производа	40992	2917	7016	11287	19772
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	26928	1064	2349	4825	18690
Производња електричних и оптичких уређаја	22004	2606	4644	6974	7780
Производња саобраћајних средстава	23311	270	631	3445	18965
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	17196	1842	3753	5578	6023
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	38667	135	1142	9777	27613
Грађевинарство	70793	7846	14721	19595	28631
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	162899	46975	43921	33965	38038
Хотели и ресторани	20011	2427	5574	7988	4022
Саобраћај, складиштење и везе	102820	8211	9906	11493	73210
Финансијско посредовање	1055	494	283	278	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	73326	17426	17066	16679	22155
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	75	14	61	-	-
Образовање	3217	2198	749	270	-
Здравствени и социјални рад	5010	810	2029	1579	592
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	26921	2393	4265	9378	10885
Приватна домаћинства са запосленим лицима	1	1	-	-	-

2. Број запослених према величини предузећа, 2008.

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ВОЈВОДИНА					
Укупно	274613	39064	60343	83871	91335
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	30110	2089	6331	13798	7892
Пољопривреда	26579	2067	6178	12619	5715
Шумарство	1780	22	10	-	1748
Водопривреда	1751	-	143	1179	429
Рибарство	736	45	388	303	-
Вађење руда и камена	12816	66	100	468	12182
Вађење енергетских сировина	12318	3	-	133	12182
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	498	63	100	335	-
Прерађивачка индустрија	107839	7559	18889	39681	41710
Производња прехранбених производа, пића и дувана	32273	1292	4090	12207	14684
Производња текстила и текстилних производа	7289	456	1429	2858	2546
Прерада коже и производња предмета од коже	3739	119	293	2141	1186
Прерада дрвета и производи од дрвета	3045	530	1263	927	325
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	5847	983	1830	2115	919
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	239	4	73	162	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	9554	249	673	1844	6788
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	6262	528	1645	1905	2184
Производња производа од осталих неметалних минерала	6577	325	903	2173	3176
Производња основних метала и стандардних металних производа	10423	1012	2369	4718	2324
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	4348	443	1031	2314	560
Производња електричних и оптичких уређаја	8454	828	1462	1415	4749
Производња саобраћајних средстава	5843	129	535	2910	2269
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	3946	661	1293	1992	-
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	8686	55	1237	2663	4731
Грађевинарство	19891	2671	6116	6225	4879
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	50633	16070	15092	8850	10621
Хотели и ресторани	3331	654	1375	1037	265
Саобраћај, складиштење и везе	15708	3065	3982	4428	4233
Финансијско посредовање	268	188	21	59	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	13727	4767	4063	3174	1723
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	14	14	-	-	-
Образовање	942	706	236	-	-
Здравствени и социјални рад	1926	491	856	579	-
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	7986	624	1657	2606	3099

(2) Број запослених према величини предузећа

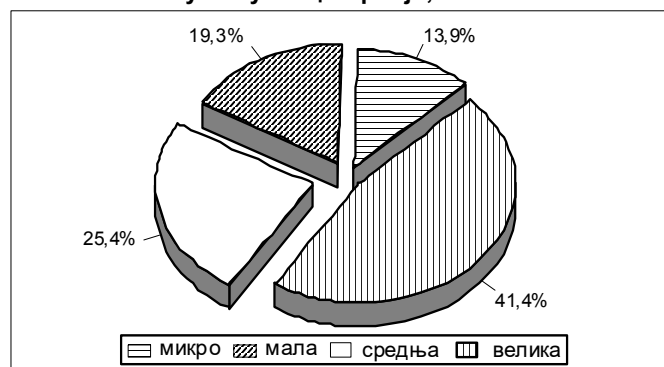
Предузећа у Републици Србији, у 2008. години, запошљавала су 1.108.130 лица. У централној Србији било је 833.517 тј. 75,2%, а у Војводини 274.613, тј. 24,8% запослених лица.

Учешће броја запослених у микро предузећима, посматрано по територијама, је врло уједначено: на нивоу Републике Србије 13,9%, у централној Србији 13,7% и Војводини 13,2%. Мала предузећа у броју запослених у Републици Србији учествују са 19,3%, централној Србији 18,5% и Војводини 22,0%.

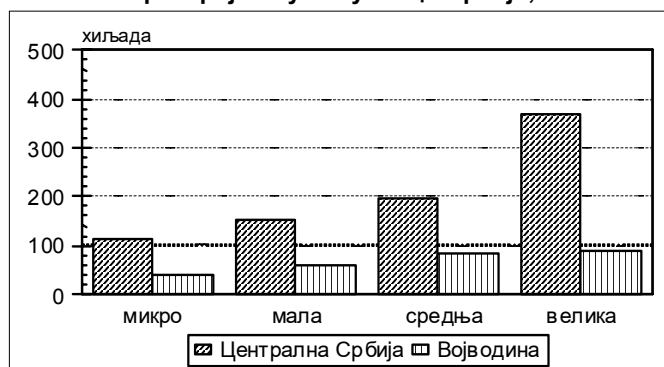
Код средњих и великих предузећа учешћа броја запослених по територијама су неуједначена и крећу се за средња предузећа на нивоу Републике Србије 25,4%, централне Србије 23,8% и Војводине 30,5%, а за велика предузећа на нивоу Републике Србије 41,4%, у централној Србији 44,1% док је то учешће у Војводини 33,2%.

Посматрано по секторима КД, највеће учешће у укупном броју запослених у Републици Србији 2008. године имале су: прерађивачка индустрија – са 393.048 запослених лица, трговина на велико и мало, оправка моторних возила и др. – са 213.532 запослених лица, саобраћај, складиштење и везе - са 118.528 запослених лица, итд.

Граф. 2.1. Структура запослених према величини предузећа, у Републици Србији, 2008.

Граф. 2.2. Број запослених према величини предузећа, по територијама у Републици Србији, 2008.

3. Остварени промет према величини предузећа, 2008.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
РЕПУБЛИКА СРБИЈА					
Укупно	6048479	1000899	1393273	1312421	2341886
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	210793	46709	59242	74795	30046
Пољопривреда	194317	45874	58073	69767	20603
Шумарство	8151	797	286	101	6967
Водопривреда	8324	37	883	4927	2476
Рибарство	3431	427	1416	1588	-
Вађење руда и камена	357103	1896	4945	5282	344979
Вађење енергетских сировина	337419	44	-	364	337011
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	19684	1852	4945	4918	7969
Прерађивачка индустрија	1597781	136438	269579	476775	714989
Производња прехранбених производа, пића и дувана	503382	26248	57485	142090	277558
Производња текстила и текстилних производа	43744	5901	12713	15465	9665
Прерада коже и производња предмета од коже	12124	1251	1741	4468	4663
Прерада дрвета и производи од дрвета	27914	7465	13244	6364	841
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	110005	20461	27813	40432	21298
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	6201	854	1129	4217	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	170344	5654	10523	61100	93066
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	80635	7250	18156	15788	39441
Производња производа од осталих неметалних минерала	68804	5387	10998	19964	32455
Производња основних метала и стандардних металних производа	259663	15678	40383	61529	142072
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	61795	8480	13307	13125	26883
Производња електричних и оптичких уређаја	133915	16624	35216	51701	30374
Производња саобраћајних средстава	49603	5095	6103	15526	22880
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	69653	10088	20767	25005	13792
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	366839	547	8093	20365	337834
Грађевинарство	364070	54616	84980	100629	123844
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	2230269	595737	719313	444413	470806
Хотели и ресторани	36000	4761	9886	14827	6527
Саобраћај, складиштење и везе	480814	50105	111875	55361	263473
Финансијско посредовање	5220	2795	1104	1321	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	331231	94818	108052	97937	30423
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	36	25	11	-	-
Образовање	4149	2279	1489	381	-
Здравствени и социјални рад	6030	1689	3103	942	296
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	54712	8055	10185	17803	18669
Приватна домаћинства са запосленим лицима	-	-	-	-	-

3. Остварени промет према величини предузећа, 2008.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА					
Укупно	4294599	738437	1055112	941371	1559680
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	65979	15241	17596	21134	12007
Пољопривреда	57587	14521	16814	18609	7643
Шумарство	5413	682	266	101	4365
Водопривреда	2978	37	516	2424	-
Рибарство	985	343	209	433	-
Вађење руда и камена	52665	1580	4611	3629	42845
Вађење енергетских сировина	34905	29	-	-	34876
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	17760	1551	4611	3629	7969
Прерађивачка индустрија	1071534	101254	198609	301811	469861
Производња прехранбених производа, пића и дувана	278417	17546	34601	68279	157990
Производња текстила и текстилних производа	34197	4826	10472	11477	7422
Прерада коже и производња предмета од коже	8014	858	1396	1651	4109
Прерада дрвета и производи од дрвета	20773	5896	9610	4876	392
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	90978	15961	22789	34000	18227
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	3773	849	258	2666	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	75620	4156	7651	34993	28821
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	50497	5352	11886	9214	24045
Производња производа од осталих неметалних минерала	40548	4078	7568	13088	15814
Производња основних метала и стандардних металних производа	222807	11747	32328	39782	138950
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	48896	4922	9715	8313	25946
Производња електричних и оптичких уређаја	104638	13318	28490	46581	16249
Производња саобраћајних средстава	35587	4654	4999	7833	18101
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	56786	7091	16846	19057	13792
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	307053	411	1433	12769	292439
Грађевинарство	290528	41843	62675	79680	106329
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	1761411	448643	558098	367060	387609
Хотели и ресторани	31297	3776	7837	13700	5984
Саобраћај, складиштење и везе	373236	36001	95981	42370	198883
Финансијско посредовање	3652	1852	1083	717	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	285989	77654	96162	82597	29576
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	30	19	11	-	-
Образовање	3380	1824	1175	381	-
Здравствени и социјални рад	4078	1030	1954	798	296
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	42783	6966	7675	14293	13849
Приватна домаћинства са запосленим лицима	-	-	-	-	-

3. Остварени промет према величини предузећа, 2008.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ВОЈВОДИНА					
Укупно	1753880	262462	338162	371050	782206
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	144814	31468	41646	53661	18039
Пољопривреда	136730	31353	41259	51158	12960
Шумарство	2738	115	20	-	2603
Водопривреда	5346	-	367	2503	2476
Рибарство	2447	84	1207	1155	-
Вађење руда и камена	304438	317	333	1653	302134
Вађење енергетских сировина	302514	15	-	364	302134
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	1924	301	333	1289	-
Прерађивачка индустрија	526247	35184	70970	174965	245128
Производња прехрамбених производа, пића и дувана	224965	8702	22884	73811	119568
Производња текстила и текстилних производа	9547	1075	2241	3988	2243
Прерада коже и производња предмета од коже	4110	394	345	2817	554
Прерада дрвета и производи од дрвета	7140	1569	3634	1488	449
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	19027	4500	5024	6432	3071
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	2427	5	871	1551	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	94723	1498	2873	26107	64245
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	30138	1898	6271	6574	15396
Производња производа од осталих неметалних минерала	28255	1310	3430	6876	16640
Производња основних метала и стандардних металних производа	36855	3931	8056	21746	3122
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	12899	3558	3593	4812	936
Производња електричних и оптичких уређаја	29278	3306	6726	5120	14125
Производња саобраћајних средстава	14016	441	1103	7693	4779
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	12867	2997	3921	5948	-
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	59786	136	6660	7596	45395
Грађевинарство	73542	12773	22305	20949	17515
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	468859	147094	161215	77353	83197
Хотели и ресторани	4703	985	2049	1127	542
Саобраћај, складиштење и везе	107578	14103	15894	12991	64590
Финансијско посредовање	1568	944	20	605	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	45242	17165	11890	15340	847
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	6	6	-	-	-
Образовање	769	455	314	-	-
Здравствени и социјални рад	1952	659	1149	145	-
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	11929	1089	2509	3510	4820

(3) Остварени промет према величини предузећа

Када се посматра територијални размештај оствареног промета предузећа, уочава се да су предузећа из централне Србије остварила 71,0%, а предузећа са територије Војводине 29,0% укупног промета.

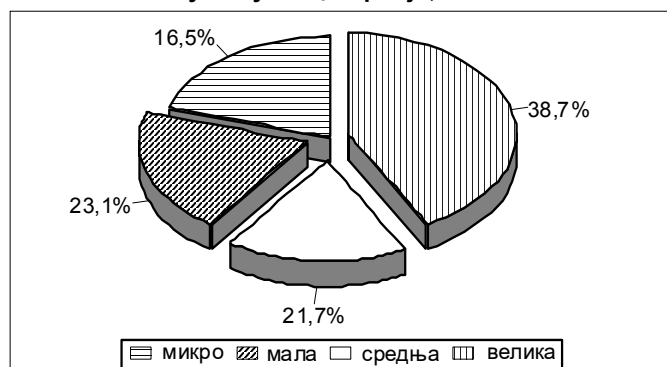
Према величини предузећа, остварени промет у Републици Србији дистрибуиран је на следећи начин: микро 16,5%, мала 23,1%, средња 21,7% и велика 38,7%.

У предузећима из централне Србије распоред оствареног промета је следећи: микро 17,2%, мала 24,6%, средња 21,9% и велика 36,3%.

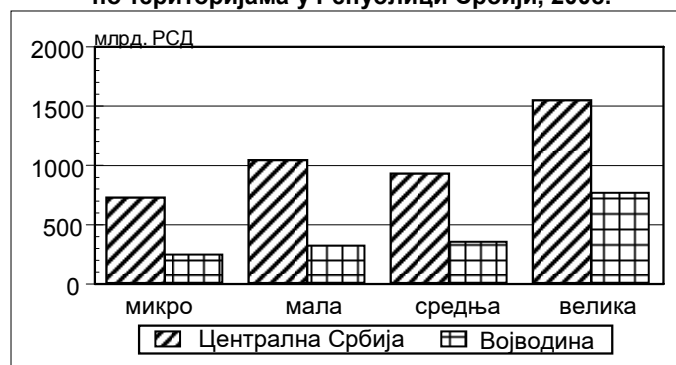
За предузећа са територије Војводине, учешћа у оствареном промету су следећа: микро 15,0%, мала 19,3%, средња 21,1% и велика 44,6%.

Посматрано по делатностима (секторима КД), највеће учешће на нивоу Републике Србије у оствареном промету остварила су предузећа из трговине на велико и трговине на мало, оправке моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство 36,9%, прерађивачке индустрије 26,4%, саобраћаја, складиштења и веза 7,9%, производње и снабдевања електричном енергијом, гасом и водом 6,1% итд.

Граф. 3.1. Структура оствареног промета према величини предузећа, у Републици Србији, 2008.

Граф. 3.2. Остварени промет према величини предузећа, по територијама у Републици Србији, 2008.

4. Бруто додата вредност према величини предузећа, 2008.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
РЕПУБЛИКА СРБИЈА					
Укупно	1224816	140786	233054	270742	580234
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	44512	3706	8798	18099	13910
Пољопривреда	35361	3602	8396	15159	8205
Шумарство	5495	78	22	75	5320
Водопривреда	3656	25	380	2866	386
Рибарство	633	64	257	313	-
Вађење руда и камена	55296	414	1148	2171	51562
Вађење енергетских сировина	49998	-19	-	201	49816
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	5297	433	1148	1970	1747
Прерађивачка индустрија	362698	23377	54886	102119	182316
Производња прехранбених производа, пића и дувана	109056	2427	8656	25840	72133
Производња текстила и текстилних производа	14186	1018	3790	5085	4293
Прерада коже и производња предмета од коже	5060	250	549	1899	2362
Прерада дрвета и производи од дрвета	5235	1074	2589	1323	249
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	30163	3687	8265	10962	7248
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	1129	45	139	945	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	30436	965	2214	10262	16994
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	21730	1364	3334	4632	12400
Производња производа од осталих неметалних минерала	22287	755	2035	5516	13981
Производња основних метала и стандардних металних производа	46632	2988	7451	12660	23532
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	19495	1290	3714	4629	9862
Производња електричних и оптичких уређаја	28909	3378	7941	8910	8681
Производња саобраћајних средстава	14918	2589	1006	4084	7238
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	13463	1546	3202	5371	3344
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	87650	181	1987	8750	76733
Грађевинарство	109907	9808	20861	29731	49507
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	232998	57318	78778	50228	46674
Хотели и ресторани	12838	904	3170	5504	3260
Саобраћај, складиштење и везе	167892	9175	17298	14233	127187
Финансијско посредовање	1927	641	532	753	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	115219	29809	38670	29184	17555
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	38	27	11	-	-
Образовање	2124	1072	780	272	-
Здравствени и социјални рад	3069	629	1526	739	176
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	28013	3661	4354	8646	11353
Приватна домаћинства са запосленим лицима	0	0	-	-	-

4. Бруто додата вредност према величини предузећа, 2008.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА					
Укупно	936723	108957	177046	191509	459211
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	17186	1696	3239	5177	7074
Пољопривреда	12483	1605	3066	3565	4248
Шумарство	2982	67	16	75	2825
Водопривреда	1720	25	158	1537	-
Рибарство	33	45	-24	12	-
Вађење руда и камена	26836	349	1071	1625	23791
Вађење енергетских сировина	22022	-22	-	-	22044
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	4814	371	1071	1625	1747
Прерађивачка индустрија	250307	18238	40446	66219	125405
Производња прехранбених производа, пића и дувана	60561	1454	5133	12325	41649
Производња текстила и текстилних производа	10967	860	3187	3719	3201
Прерада коже и производња предмета од коже	3521	201	479	807	2034
Прерада дрвета и производи од дрвета	3791	898	1821	946	126
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	25326	2951	6886	9314	6176
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	811	44	49	718	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	20016	697	1659	6446	11214
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	13664	1088	2133	2668	7774
Производња производа од осталих неметалних минерала	12378	519	1385	3947	6527
Производња основних метала и стандардних металних производа	40088	2303	5553	9161	23071
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	15983	856	2681	2964	9483
Производња електричних и оптичких уређаја	21562	2662	6433	7729	4738
Производња саобраћајних средстава	10882	2538	660	1617	6068
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	10756	1166	2387	3859	3344
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	74581	121	654	6342	67464
Грађевинарство	90156	7357	15098	23570	44130
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	188257	44952	61699	42539	39066
Хотели и ресторани	11422	767	2585	5056	3014
Саобраћај, складиштење и везе	152678	6558	12855	9419	123846
Финансијско посредовање	1262	290	523	448	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	98535	24073	33851	23768	16843
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	26	14	11	-	-
Образовање	1748	862	614	272	-
Здравствени и социјални рад	2130	409	1000	545	176
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	21566	3226	3422	6516	8403
Приватна домаћинства са запосленим лицима	0	0	-	-	-

4. Бруто додата вредност према величини предузећа, 2008.

мил. РСД

	Укупно	Микро	Мала	Средња	Велика
		0 до 9 запослених	10 до 49 запослених	50 до 249 запослених	250 и више запослених
ВОЈВОДИНА					
Укупно	288093	31829	56009	79233	121023
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	27326	2009	5558	12922	6837
Пољопривреда	22878	1998	5330	11594	3956
Шумарство	2513	11	6	-	2495
Водопривреда	1935	-	221	1328	386
Рибарство	600	18	280	301	-
Вађење руда и камена	28460	65	76	546	27772
Вађење енергетских сировина	27976	3	-	201	27772
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	484	63	76	345	-
Прерађивачка индустрија	112391	5139	14440	35900	56912
Производња прехранбених производа, пића и дувана	48495	972	3523	13515	30484
Производња текстила и текстилних производа	3218	158	603	1366	1092
Прерада коже и производња предмета од коже	1539	50	70	1092	327
Прерада дрвета и производи од дрвета	1444	177	767	377	123
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	4836	736	1379	1649	1073
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	318	0	90	227	-
Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	10420	268	555	3817	5780
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	8066	275	1202	1963	4626
Производња производа од осталих неметалних минерала	9909	236	651	1569	7454
Производња основних метала и стандардних металних производа	6543	685	1898	3499	461
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	3512	434	1034	1666	379
Производња електричних и оптичких уређаја	7348	716	1508	1181	3943
Производња саобраћајних средстава	4035	52	346	2467	1170
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	2707	380	814	1513	-
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	13069	60	1333	2407	9269
Грађевинарство	19752	2450	5763	6161	5378
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	44742	12366	17079	7689	7608
Хотели и ресторани	1416	138	584	448	246
Саобраћај, складиштење и везе	15214	2617	4443	4813	3341
Финансијско посредовање	665	351	9	305	-
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	16684	5737	4820	5416	712
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	13	13	-	-	-
Образовање	377	210	166	-	-
Здравствени и социјални рад	939	220	526	194	-
Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности	6447	435	932	2130	2950

(4) Бруто додата вредност према величини предузећа

Предузећа са територије централне Србије учествовала су 2008. године са 76,5% у бруго додатој вредности, док је удео предузећа са територије Војводине 23,5%.

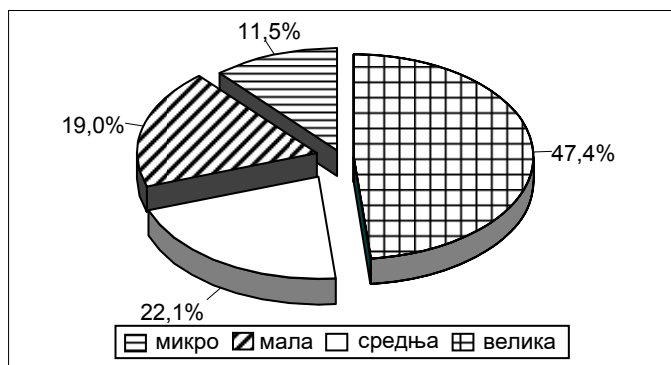
Према величини предузећа, бруто додата вредност у Републици Србији дистрибуирана је на следећи начин: микро 11,5%, мала 19,0%, средња 22,1% и велика 47,4%.

У предузећима из централне Србије распоред бруто додате вредности је следећи: микро 11,6%, мала 18,9%, средња 20,4% и велика 49,1%.

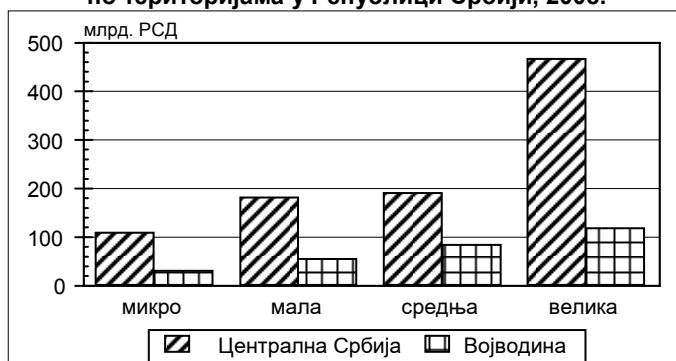
За предузећа са територије Војводине, учешћа у бруто додатој вредности су следећа: микро 11,0%, мала 19,4%, средња 27,5% и велика 42,1%.

Посматрано по делатностима (секторима КД), најзначајније учешће у бруто додатој вредности на нивоу Републике Србије остварила су предузећа из прерађивачке индустрије 29,6%, трговине на велико и трговине на мало, оправке моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство 19,0%, саобраћаја, складиштења и веза 13,7%, активности у вези са некретнинама, изнајмљивања и пословних активности 9,4%, грађевинарства 9,0%, производње и снабдевања електричном енергијом, гасом и водом 7,2% итд.

Граф. 4.1. Структура бруто додате вредности према величини предузећа, у Републици Србији, 2008.

Граф. 4.2. Бруто додата вредност према величини предузећа, по територијама у Републици Србији, 2008.

Закључак

Стратегија развоја малих и средњих предузећа и предузетништва темељи се на квалификованој анализи постојећег стања, која треба да омогући адекватно средњорочно планирање будућег развоја овог сектора у Србији. Свакако, треба имати у виду искуства у промоцији малих и средњих предузећа и предузетништва у земљама у транзицији.

Мала и средња предузећа се сматрају једном од водећих снага економског развоја. Она стимулишу приватну иницијативу и предузетничке способности, флексибилна су и могу се брзо прилагођавати променама на тржишту, генеришу запосленост, утичу на све разноврснију економску активност, доприносе извозу и трговини и основни су чинилац развоја конкурентске економије.

На основу свеобухватне анализе нивоа развијености МСП сектора у Републици Србији у 2008. години, уочљиво је да он постаје све значајнији сегмент економије у спровођењу структурних реформи, посебно у функцији оживљавања укупног раста и отварања нових радних места.

РУКОПИС ПРИПРЕМИЛИ: **Милан Бурзановић, Драган Поповић**

РЕДАКЦИЈА

Руководилац: мр Предраг Чановић

Чланови: Гордана Бјелобрк, мр Љубица Живадиновић, Мирјана Смолчић

Лектура: Емилија Видановић

Израда графикона: Милан Шормаз

Технички уредник: Ирена Димић

www.stat.gov.rs

Издаје и штампа

Републички завод за статистику Србије, Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 2412-922; Телефакс: 2411-260
Број страна: 24 • Тираж: 20